

ÚVOD	10
CÍL A POUŽITÉ METODY	14
1 ODVĚTVÍ CHEMICKÉHO PRŮMYSLU A JEHO SPECIFIKA	19
1.1 Strukturální analýza odvětví chemického průmyslu	20
1.1.1 Strukturální analýza odvětví a její principy	21
1.1.2 Porterův model pěti konkurenčních sil	21
1.1.3 Aplikace Porterova modelu pěti konkurenčních sil na chemický průmysl v ČR	25
1.1.4 Shrnutí	31
1.2 Vertikální a horizontální integrace v chemickém průmyslu	32
1.2.1 Definice integrace v průmyslu	32
1.2.2 Praktické aplikace průmyslové a zemědělské integrace	35
1.2.3 Shrnutí	39
1.3 Analýza podniků chemického a farmaceutického průmyslu z pohledu kapitálových trhů	39
1.3.1 Kapitálový trh jako součást finančního trhu	40
1.3.2 Porovnání burzovního a OTC trhu	42
1.3.3 Podniky chemického a farmaceutického průmyslu na českém kapitálovém trhu	43
1.3.4 Společnost Unipetrol, a.s. – analýza ukazatelů kapitálového trhu	44
1.3.5 Shrnutí	51
1.4 Finanční analýza podniků chemického průmyslu	51
1.4.1 Finanční analýza – významná součást finančního řízení	52
1.4.2 Základní charakteristika souboru podniků, horizontální a vertikální analýza účetních výkazů	52
1.4.3 Analýza rentability	55
1.4.4 Analýza aktivity (doby obratu)	56
1.4.5 Analýza dlouhodobé finanční rovnováhy (zadluženosti)	58
1.4.6 Analýza platební schopnosti (likvidity)	59
1.4.7 Shrnutí	60

1.5	Faktory konkurenceschopnosti chemického průmyslu	61
1.5.1	Konkurenční schopnost podniku	62
1.5.2	Faktory konkurenceschopnosti a chemický průmysl	64
1.5.3	Význam environmentálních a sociálních aspektů pro chemický průmysl a jeho konkurenceschopnost	66
1.5.4	Shrnutí	69
1.6	Udržitelný rozvoj chemického průmyslu	70
1.6.1	Udržitelné podnikání	71
1.6.2	Řízení podniku v souladu s koncepcí udržitelného rozvoje (CSM)	74
1.6.3	Proces řízení výkonnosti podniku směrem k udržitelné výkonnosti	76
1.6.4	Shrnutí	79
1.7	Literatura	80
2	PLÁNOVÁNÍ V CHEMICKÉM PRŮMYSLU	88
2.1	Inovace a inovační cykly v chemickém průmyslu	88
2.1.1	Koncepty technologické a ekonomické inovace	90
2.1.2	Inovační zdroje	91
2.1.3	Cíle zavádění inovací	91
2.1.4	Selhání inovačního procesu a jeho příčiny	92
2.1.5	Řízení inovačního procesu	92
2.1.6	Hodnotový aspekt inovací	94
2.1.7	Shrnutí	96
2.2	Business a Competitive Intelligence v chemickém průmyslu	96
2.2.1	Metody využívané v BI a CI	97
2.2.2	Uplatnění BI a CI v petrochemickém průmyslu	100
2.2.3	Uplatnění BI a CI v oblasti komoditní chemie	102
2.2.4	Uplatnění BI a CI v odvětví specializované chemie a farmacie	102
2.2.5	Shrnutí	103
2.3	Benchmarkingová analýza podniků chemického průmyslu	104
2.3.1	Benchmarking jako moderní koncept zefektivnění vnitropodnikových procesů	104
2.3.2	Výběr partnerů pro benchmarking	106
2.3.3	Etapy implementace benchmarkingu	107
2.3.4	Aplikace benchmarkingových principů v chemickém a rafinérském průmyslu	108
2.3.5	Shrnutí	110

2.4	Strategické plánování v chemickém průmyslu	110
2.4.1	Strategické plánování	114
2.4.2	Investiční rozhodování	116
2.4.3	Vybrané metodiky strategického plánování	117
2.4.4	Nástroje pro měření úspěšnosti strategie a strategického plánu	118
2.4.5	Shrnutí	119
2.5	Takticko-operativní plánování v chemickém průmyslu	119
2.5.1	Plánovací proces	120
2.5.2	Organizace procesu plánování	122
2.5.3	Příklady metodik plánování	124
2.5.4	Shrnutí	125
2.6	Metoda BSC a možnosti jejího využití v chemickém průmyslu	125
2.6.1	Vývoj pojetí BSC a možnosti využití	126
2.6.2	Sustainability Balanced Scorecard (SBSC)	128
2.6.3	Supply Chain Balanced Scorecard (SCBSC)	132
2.6.4	Shrnutí	135
2.7	Literatura	135
3	ŘÍZENÍ HODNOTY A VÝKONU V CHEMICKÉM PRŮMYSLU	142
3.1	Hodnotově řízený management – vymezení konceptu	142
3.1.1	Hodnotový management jako koncept	143
3.1.2	Indikátory VBM	145
3.1.3	Shrnutí	150
3.2	Implementace VBM v chemickém průmyslu	150
3.2.1	Možnosti využití ukazatele EVA v rámci VBM	151
3.2.2	Přehled kroků pro zavedení VBM	153
3.2.3	Mapování hodnotových toků	157
3.2.4	VBM v podnicích chemického průmyslu	158
3.2.5	Shrnutí	162
3.3	Teorie omezení a Lean Six Sigma v chemickém průmyslu	162
3.3.1	Teorie omezení	163
3.3.2	Lean Six Sigma	165
3.3.3	Příčiny selhávání TOC a Lean Six Sigma	169
3.3.4	Uplatnění technik TOC a Lean Six Sigma v průmyslové praxi	169
3.3.5	Shrnutí	170

3.4	Systémy řízení kvality v chemickém průmyslu	171
3.4.1	QMS jako nástroj zajišťování kvality procesů a produktů	171
3.4.2	Využívání QMS ve světě a v ČR	173
3.4.3	Přínosy QMS pro podniky chemického průmyslu	176
3.4.4	Shrnutí	178
3.5	Systémy environmentálního managementu v chemickém průmyslu	179
3.5.1	EMS jako součást managementu organizace	179
3.5.2	Implementace EMS ve světě a v ČR	181
3.5.3	Přínosy EMS pro podniky chemického průmyslu	183
3.5.4	Zapojení EMS do integrovaných systémů managementu v chemickém průmyslu	185
3.5.5	Shrnutí	186
3.6	Řízení materiálových toků v chemickém průmyslu	187
3.6.1	Materiálové toky podniku a jejich vymezení	187
3.6.2	MFCA – jako metoda manažerského účetnictví	188
3.6.3	Princip MFCA	191
3.6.4	Příklad implementace MFCA - keramická výroba	194
3.6.5	Zkušenosti z implementace MFCA do praxe průmyslových podniků	196
3.6.6	Shrnutí	199
3.7	Logistika jako nástroj hodnotového řízení v podnicích chemického průmyslu	200
3.7.1	Logistika vs. dodavatelské řetězce a jejich pojmové vymezení	200
3.7.2	Logistika jako nástroj konkurenční výhody a tvorby hodnoty	204
3.7.3	Logistika jako prvek organizační architektury	205
3.7.4	Logistika a její vývojové trendy	206
3.7.5	Shrnutí	207
3.8	Hodnotově řízená údržba zařízení v chemickém průmyslu	208
3.8.1	Investiční proces a životní cyklus projektu z pohledu údržby majetku	208
3.8.2	Zásady využívání a zhodnocování dlouhodobého hmotného majetku	209
3.8.3	Moderní přístupy provádění údržby	209
3.8.4	Výkonnost údržby a její měření	211
3.8.5	Shrnutí	213
3.9	Řízení znalostí v chemickém průmyslu	214
3.9.1	Lidský kapitál a znalostní management	214
3.9.2	Proces učení a konkurenční výhoda	216
3.9.3	Znalosti a konkurenceschopnost	218

3.9.4	Řízení lidských zdrojů a konkurenční výhoda	219
3.9.5	Shrnutí	222
3.10	Literatura	223
4	ŘÍZENÍ INVESTIČNÍHO PROCESU V CHEMICKÉM PRŮMYSLU	234
4.1	Řízení investičního procesu v chemickém průmyslu	234
4.1.1	Investiční rozhodování a jeho zasazení do kontextu společnosti	235
4.1.2	Investiční projekt a jeho životní cyklus	235
4.1.3	Ekonomika investičního procesu	239
4.1.4	Rizika investičního procesu a jejich řízení	239
4.1.5	Shrnutí	241
4.2	Řízení portfolia projektů	242
4.2.1	Procení stránka řízení portfolia projektů	243
4.2.2	Organizace řízení portfolia projektů	245
4.2.3	Příklady z praxe	248
4.2.4	Shrnutí	250
4.3	Postaudity investičních projektů	251
4.3.1	Výběr kritérií pro hodnocení projektu	252
4.3.2	Výběr projektů pro postaudity	252
4.3.3	Doporučený obsah závěrečné zprávy postauditů	253
4.3.4	Praktické ukázky ekonomických výstupů postauditů	253
4.3.5	Shrnutí	255
4.4	Ekonomické a hodnotové aspekty investičního procesu	255
4.4.1	Měření ekonomické efektivnosti investic	255
4.4.2	Optimalizace portfolia investičních projektů	258
4.4.3	Shrnutí	258
4.5	Literatura	259
5	ŘÍZENÍ RIZIK V CHEMICKÉM PRŮMYSLU	261
5.1	Koncepty a principy	261
5.1.1	Identifikace, analýza a měření rizik	262
5.1.2	Řízení rizik	263
5.1.3	Rizika v chemickém průmyslu a jejich specifika	264
5.1.4	Enterprise Risk Management jako holistický koncept řízení rizik	266

5.1.5	Shrnutí	268
5.2	Nástroje a metody řízení rizik	269
5.2.1	Jednoduché nástroje řízení rizik	269
5.2.2	Pokročilé nástroje a metody řízení rizik	272
5.2.3	Shrnutí	276
5.3	Krizový management v chemickém průmyslu	276
5.3.1	Krize a její charakteristiky	277
5.3.2	Cíle krizového managementu	278
5.3.3	Krizové plánování	280
5.3.4	Ekonomické aspekty krizového managementu	284
5.3.5	Shrnutí	284
5.4	Literatura	285
ZÁVĚR		288
SOUHRN		290
SUMMARY		292
РЕЗЮМЕ		294
REJSTŘÍK		296
SEZNAM ZKRATEK		301
SEZNAM OBRÁZKŮ		305
SEZNAM TABULEK		307